

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ

การวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน โครงการธนาคารชุมชน
ของธนาคารพาณิชย์แห่งหนึ่ง จังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน

นายประจัน หันชัยเนาว์

ปริญญา

เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

อ.ดร.ทรงศักดิ์ ศรีบุญจิตต์

ประธานที่ปรึกษา

รศ.พรทิพย์ เขียวธีรวิทย์

กรรมการ

ผศ.สุรกร วิศิษฐ์สุวรรณ

กรรมการ

บทคัดย่อ

การค้นคว้าแบบอิสระเรื่อง การวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน โครงการธนาคารชุมชนของธนาคารพาณิชย์แห่งหนึ่ง ในจังหวัดเชียงใหม่ ได้ทำการศึกษาข้อคิดเห็น 2 ด้าน ด้านแรกทางด้านเจ้าหน้าที่พิจารณาอนุมัติสินเชื่อ โดยใช้แบบสอบถามจำนวน 20 ราย ศึกษาถึงผลการดำเนินงานของโครงการธนาคารชุมชน ด้านที่สอง เกี่ยวกับทางด้านผู้กู้เงิน โดยใช้แบบสอบถามจำนวน 139 ราย ศึกษาผลกระทบของโครงการธนาคารชุมชน ที่มีต่อชุมชน

ผลการศึกษาพบว่าเจ้าหน้าที่ผู้พิจารณาอนุมัติเงินกู้ของธนาคารชุมชน ส่วนใหญ่มีความเห็นต่อการก่อตั้งโครงการธนาคารชุมชนว่า เกิดจากผลทางการเมืองมากกว่า ซึ่งไม่ตรงตามจุดประสงค์ของโครงการที่ต้องการกระจายเงินทุนไปสู่ชุมชน ด้านความเสี่ยงจากการปล่อยเงินกู้จะมีความเสี่ยงมากกว่าเงินกู้ทั่วไป เนื่องจาก บางกรณีไม่มีหลักประกัน ผู้กู้มีรายได้ที่ไม่แน่นอน ทางด้านการชำระหนี้เงินกู้คืนส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่าชำระตรงตามงวดและครบถ้วน สาเหตุเพราะผู้กู้นำเงินกู้ไปใช้ตรงตามจุดประสงค์ของธนาคาร คือนำไปใช้เพื่อสร้างรายได้ รายที่ชำระหนี้ไม่ครบถ้วนเนื่องจากมีภาระต้องผ่อนชำระหนี้หลายอย่าง ภาระค่าใช้จ่ายในครอบครัวสูง โดยเฉพาะการศึกษาของสมาชิกในครอบครัว จำนวนเงินที่ผู้กู้ต้องการส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่า อยู่ในช่วงระหว่าง 10,000 บาท ถึง 50,000 บาท ไม่มีรายได้ต้องการเงินกู้เกิน 50,000 บาท ระยะผ่อนชำระที่เหมาะสม อัตราดอกเบี้ยต่ำ รายได้ของผู้กู้ส่วนใหญ่จะอยู่ในช่วง 25,000 บาท ถึง 50,000 บาท ต่อปี

ต่อคน ผู้กู้เงินส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่าภายหลังจากที่ได้รับเงินกู้ไปแล้ว ทำให้สมาชิกมีรายได้เพิ่มขึ้น ทำให้มีการพึ่งเงินนอกระบบลดน้อยลง

สมาชิกผู้กู้เงินส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่า การให้เงินกู้แก่ชุมชน หรือกลุ่มกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมือง ทำให้เกิดการกระจายรายได้แก่ประชาชนที่ไม่มีโอกาสกู้เงินจากสถาบันการเงินทั่วไป เพราะคุณสมบัติไม่ตรงตามที่สถาบันการเงินต้องการ ผู้กู้ส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่าเงินที่ได้กู้มาจะนำเงินไปลงทุนเกี่ยวกับการค้าขายมาเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมานำไปประกอบอาชีพเกี่ยวกับงานช่าง สุดท้ายคือเกี่ยวกับงานเกษตร กิจกรรมที่นำไปลงทุนมากที่สุดคือ การลงทุนเพื่อหากำไร รองลงมาไปบริโภค

กลุ่มตัวอย่างผู้อนุมัติเงินกู้ให้ความเห็นว่าผลตอบแทนจากการให้สินเชื่อแก่กลุ่มกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองจะน้อยเมื่อเทียบกับสินเชื่อประเภทอื่นๆกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่ากลุ่มที่ได้รับการจัดเกรด AAA จะมีการชำระหนี้ดีกว่ากลุ่มที่ไม่ได้รับการจัดเกรด และรายได้ที่ได้รับคะแนนจากการอนุมัติสินเชื่อสูงจะชำระหนี้สม่ำเสมอดีกว่าลูกค้าที่ได้รับคะแนนต่ำ

ทั้งเจ้าหน้าที่ผู้พิจารณาให้เงินกู้ และผู้กู้เงินส่วนใหญ่ให้ความเห็นต่อโครงการธนาคารชุมชนว่าควรจะให้โครงการนี้ดำเนินการต่อไป

Independent Study Title A Performance Analysis of the Community Bank Project of a Commercial Bank in Chiang Mai Province

Author Mr.Prachan Hunchainao

Degree Master of Economics

Independent Study Advisory Committee

Lect.Dr. Songsak Sriboonchitta Chairperson

Assoc.Prof Porntip Tianteerawit Member

Asst.Prof Suraporn Wisitsuwan Member

ABSTRACT

This study seeks to generate the conclusion about the performance of community bank scheme implemented by a commercial bank in Chiang Mai Province from the perspective of two parties involved. This study firstly includes 20 observations of bank loan officers to be solicited for their opinions about the scheme's performance. The second sample is the borrowing group covering 139 observations to be asked about the impact of such scheme on the community. Questionnaire interview is applied for information gathering.

The majority of bank loan officers provided similar conclusions that the community bank scheme had been initiated primarily for political reason rather than for the stated objective of distributing investment capital to communities. Therefore, the default risks were higher compared to the case of traditional lending program due to the relaxation of collateral or stable income requirements in this scheme. However, most clients were able to fulfill their loan repayment commitments as they used the credit to generate income according to the bank's lending objective. Those who defaulted were characterized as having many loan repayment burdens or high family expense particularly for education of family

members . The loan officers also observed that most borrowers applied for 10,000-50,000 baht loan sizes and none over 50,000 baht with demand for appropriate maturity period and low interest rate. Most of their clients had annual income per person at 25,000-50,000 baht range and after receiving loan from this scheme , they could make greater income and become less dependent on non – formal credit.

The majority of borrowers under study were of the opinion that the lending to communities or the operation of urban community and village fund groups had income distribution implication for those people unqualified for traditional credit scheme in general financial institutions. They also indicated their major purpose of borrowing was to invest in trading business followed by handicraft / mechanic works and farm production. The money from borrowing was principally used for profit – making activities and some for consumption purpose.

The bank loan officers further noted that profit from financial service to urban community and village fund groups was rather low compared to other credit schemes. Those client groups classified as grade AAA had better repayment performance in comparison to otherwise groups ; and those scored high for loan approval would be able to make more conforming regular loan repayment than otherwise.

Both loan officers and client groups had common opinion that the community bank scheme should be continued.